

ĐỀ CƯƠNG HỌC PHẦN
TRÌNH ĐỘ ĐÀO TẠO: ĐẠI HỌC

1/ TÊN HỌC PHẦN:

- Tiếng Việt: **Kinh tế quốc tế**
- Tiếng Anh: **International Economics**
- Mã học phần: ĐNQT01
- Tổng số tín chỉ: **04**
- Môn học tiên quyết: **Kinh tế vi mô, Kinh tế vĩ mô**

2/ KHOA PHỤ TRÁCH GIẢNG DẠY: Khoa Kinh tế Đối ngoại

- Cán bộ giảng dạy: **+ TS Bùi Thúy Vân**
+ TS. Đào Hồng Quyên
+ Th.S. Phan Thị Thanh Huyền

3/ MÔ TẢ HỌC PHẦN:

- Học phần Kinh tế quốc tế - 04 tín chỉ là học phần bắt buộc dành cho sinh viên chuyên ngành kinh tế đối ngoại đào tạo ở Học viện Chính sách và Phát triển.

- Học phần giới thiệu và cung cấp cho người học kiến thức tổng quan về nền kinh tế quốc tế và các quan hệ kinh tế quốc tế trong các lĩnh vực như thương mại quốc tế, đầu tư trực tiếp và gián tiếp nước ngoài, di chuyển lao động, thanh toán giữa các quốc gia cũng như một số vấn đề đang là tâm điểm quan tâm của toàn thế giới như môi trường, sở hữu trí tuệ, chuyển giao công nghệ. Môn học này sẽ đi tìm câu trả lời cho các câu hỏi về liên quan cấu trúc của nền kinh tế thế giới, sự tham gia của các quốc gia vào hoạt động kinh tế quốc tế, sự tác động qua lại giữa các chủ thể trong hoạt động kinh tế tầm vĩ mô.

- Trong quá trình học, sinh viên được thảo luận các vấn đề kinh tế quốc tế có tính thời sự như: ảnh hưởng của toàn cầu hóa, các vấn đề toàn cầu, vai trò của FDI đối với sự phát triển kinh tế xã hội của các nước đang phát triển, khủng hoảng tài chính toàn cầu... Ngoài ra, học phần còn trang bị cho sinh viên các kiến thức thực tiễn liên quan đến lĩnh vực kinh tế quốc tế ở Việt Nam thông qua phân tích và đánh giá tình hình

xuất nhập khẩu, hiệu quả đầu tư trực tiếp nước ngoài, tác động của quá trình hội nhập khu vực và quốc tế đến nền kinh tế quốc dân...

4/ MỤC TIÊU HỌC PHẦN:

- Trang bị và nâng cao sự hiểu biết của người học về các công cụ chính sách, công cụ phân tích là các khái niệm, các khối lượng kiến thức cơ bản xung quanh sự tương tác giữa các nền kinh tế của các nước thể hiện ở các quan hệ kinh tế quốc tế.

- Người học có thể vận dụng các kiến thức cơ bản của kinh tế quốc tế để giải thích và làm sáng tỏ về một số vấn đề về tình hình kinh tế thế giới.

- Nâng cao các kỹ năng cho người học như kỹ năng giải quyết vấn đề, kỹ năng làm việc nhóm, thuyết trình..

- Từ đó, người học có thể vận dụng các kiến thức và kỹ năng để phục vụ cho công việc của mình tại các doanh nghiệp, ngân hàng và các cơ quan nhà nước quản lý các hoạt động liên quan tới ngoại thương, đầu tư nước ngoài.

5/ NỘI DUNG HỌC PHẦN:

Học phần được cấu thành 8 chương:

STT	Nội dung	Lý thuyết (tiết)	Thảo luận/Thực hành/Bài tập (tiết)	Tổng số (tiết)
1	CHƯƠNG 1: NỀN KINH TẾ THẾ GIỚI Chương này trình bày những vấn đề chung về nền kinh tế thế giới và các quan hệ kinh tế quốc tế để người học có thể hiểu khái quát về nền kinh tế thế giới: khái niệm, cơ sở hình thành, đặc điểm, xu hướng vận động của nền kinh tế thế giới để tiếp đó người học sẽ có các liên kết với các phần kiến thức tiếp sau về kinh tế quốc tế. Các kỹ năng phân tích, liên hệ thực tiễn sẽ được cung cấp cho người học. Chủ đề thảo luận: Mục tiêu thiên niên kỷ của Liên Hợp Quốc, Các vấn đề nổi bật của kinh tế thế giới hiện tại	3	1	4
2	CHƯƠNG 2: PHÂN CÔNG LAO ĐỘNG QUỐC TẾ Nội dung của chương này sẽ làm rõ các vấn đề	3	1	4

	<p>cơ bản của quá trình này như bản chất, hình thức, phân loại, các yếu tố ảnh hưởng đến phân công lao động quốc tế, đánh giá mức độ tham gia vào phân công lao động quốc tế của các quốc gia thông qua một vài chỉ số. Mục tiêu trang bị cho người học cách thức nhận biết về quá trình phân công lao động trên phạm vi rộng lớn vượt ra khỏi biên giới quốc gia, đồng thời cung cấp các kỹ năng phân tích, thảo luận nhóm.</p> <p>Chủ đề thảo luận: <i>Sự tham gia của Việt Nam vào chuỗi giá trị toàn cầu</i></p>			
3	<p>CHƯƠNG 3: THƯƠNG MẠI QUỐC TẾ</p> <p>Chương này sẽ trả lời các câu hỏi: thương mại quốc tế là gì? Khi có và chưa có thương mại quốc tế khác nhau như thế nào? Các lợi ích thu được? Vai trò của thương mại quốc tế đối với sản xuất và tiêu dùng của một nước? Lựa chọn sản phẩm nào tham gia vào thị trường quốc tế? Bên cạnh đó, chương này sẽ cung cấp cho người đọc kỹ năng vận dụng các kiến thức để giải thích một số vấn đề thực tiễn nảy sinh trên thế giới cũng như ở Việt Nam</p> <p>Chủ đề thảo luận: <i>Hoạt động xuất nhập khẩu của Việt Nam qua các năm</i></p>	4	4	8
4	<p>CHƯƠNG 4: DI CHUYỂN QUỐC TẾ CÁC YẾU TỐ: VỐN VÀ LAO ĐỘNG</p> <p>Trong chương này sẽ giới thiệu về sự di chuyển của các yếu tố quốc tế là dòng vốn đầu tư (dòng vốn đầu tư trực tiếp và gián tiếp) và yếu tố lao động. Qua đó, người học sẽ hiểu được đặc điểm, nguyên nhân của sự vận động này. Các ảnh hưởng đến nước chuyển đi và nước chuyển đến của các yếu tố. Các kỹ năng phân tích, vận dụng giải thích tình huống, các quyết định của chính phủ trong việc hạn chế hay thúc đẩy các dòng di chuyển này giữa các nước sẽ tiếp tục được trang bị cho người học.</p> <p>Chủ đề thảo luận: (1) <i>Tác động lan tỏa của</i></p>	3	3	6

	<i>đầu tư trực tiếp nước ngoài tại Việt Nam; (2) Xuất khẩu lao động và phát triển kinh tế ở Việt Nam.</i>			
5	Chương 5: TÀI NGUYÊN CÔNG NGHỆ VÀ CHUYÊN GIAO CÔNG NGHỆ QUỐC TẾ Chương này sẽ cung cấp cho người học các nội dung liên quan đến công nghệ, thị trường công nghệ quốc tế và các quy định pháp luật liên quan đến chuyên giao công nghệ và sở hữu trí tuệ.		Sinh viên tự đọc tài liệu	
6	CHƯƠNG 6: HỆ THỐNG TIỀN TỆ QUỐC TẾ Chương này sẽ giới thiệu hệ thống tiền tệ với các hình thái tiền tệ trong quá khứ và hiện tại. Các hệ thống tiền tệ quốc tế từ cổ điển đến hiện đại, sẽ giúp cho người học nhận biết về sự phát triển của tiền tệ, một trong những phương tiện thanh toán quan trọng nhất.		Sinh viên tự đọc tài liệu	
7	CHƯƠNG 7: TỶ GIÁ HỐI ĐOẠI VÀ CÁC CHẾ ĐỘ TỶ GIÁ Chương này sẽ cung cấp kiến thức về tỷ giá như là một công cụ đo lường giá trị giao dịch trao đổi các đồng tiền của các quốc gia. Các cách đọc tỷ giá, xác định tỷ giá. Các ảnh hưởng của tỷ giá đến hoạt động của nền kinh tế mỗi quốc gia, các chế độ tỷ giá. Học xong chương này, người học sẽ nắm được cách tính toán và có thể thực hiện được các giao dịch về tỷ giá hối đoái ở ngoài thực tiễn. Chủ đề thảo luận: <i>Chính sách tỷ giá hối đoái hiện nay và giải pháp kiến nghị về chính sách tỷ giá hối đoái.</i>	4	2	6
8	CHƯƠNG 8: THỊ TRƯỜNG NGOẠI HỐI Chương này sẽ nói về thị trường ngoại hối để trả lời các câu hỏi thế nào là thị trường ngoại hối, đặc điểm cơ bản của thị trường này là gì, tại đây người ta giao dịch cái gì, ai sẽ tham gia vào quá trình trao đổi và họ sẽ thực hiện các	2	1	3

	<p>giao dịch như thế nào hay có các nghiệp vụ giao dịch nào trên thị trường ngoại hối. Đây cũng chính là mục tiêu của chương để cung cấp kiến thức về thị trường ngoại hối cho người học.</p> <p>Chủ đề thảo luận: Chính sách ngoại hối của Trung Quốc và tác động đến xuất khẩu của Việt Nam.</p>			
9	<p>CHƯƠNG 9: CÁN CÂN THANH TOÁN QUỐC TẾ</p> <p>Trong chương này, người học sẽ tìm hiểu các giao dịch quốc tế của một quốc gia được ghi chép vào đâu, ghi như thế nào và bảng ghi chép này thể hiện thế nào về tình trạng kinh tế của một quốc gia. Đó chính là các giới thiệu cơ bản về cán cân thanh toán quốc tế. Các kỹ năng đạt được ở chương này đó là kỹ năng đọc bảng ghi chép các giao dịch quốc tế, phân tích cơ bản các dòng hàng hóa, dịch vụ, vốn vào ra của một quốc gia từ đó thấy được hiện trạng của nền kinh tế quốc gia đó tại thời điểm lập bảng như thế nào.</p> <p>Chủ đề thảo luận: Tình trạng thâm hụt cán cân thương mại Việt Nam với Trung Quốc. biện pháp khắc phục.</p>	2	1	3
10	<p>CHƯƠNG 10: CÁC CÔNG TY XUYÊN QUỐC GIA</p> <p>Trong chương này sẽ cung cấp các khái niệm, đặc điểm cũng như vai trò của các công ty xuyên quốc gia trong nền kinh tế thế giới.</p> <p>Câu hỏi thảo luận: Vai trò của một công ty xuyên quốc gia với nền kinh tế của một địa phương của Việt Nam</p>	2	1	3
11	<p>CHƯƠNG 11: CHỦ THỂ CẤP ĐỘ SIÊU QUỐC GIA</p> <p>Chương này sẽ giúp học viên trả lời các câu hỏi: chủ thể siêu quốc gia là gì và có vai trò như thế nào trong sự phát triển của kinh tế thế giới? Đồng thời phân tích một số chủ thể ở</p>	3	1	4

	<p>cấp độ siêu quốc gia đang tồn tại và phát triển để làm rõ hơn những vấn đề này.</p> <p>Câu hỏi thảo luận: Vai trò của World Bank với sự phát triển kinh tế Việt Nam</p>			
12	<p>CHƯƠNG 12: LIÊN KẾT VÀ HỘI NHẬP KINH TẾ QUỐC TẾ</p> <p>Chương này giới thiệu các vấn đề cơ bản về liên kết và hội nhập kinh tế quốc tế, một trong những đặc điểm quan trọng của nền kinh tế thế giới trong điều kiện toàn cầu hóa và khu vực hóa. Qua đó, người học nắm được khái niệm, đặc trưng và các hình thức liên kết và hội nhập kinh tế quốc tế; nắm được nội dung cơ bản về một số liên kết kinh tế quốc tế và một số tổ chức kinh tế quốc tế quan trọng; đồng thời nắm được cơ sở lý luận và thực tiễn để phân tích, đánh giá về biểu hiện và những tác động của hội nhập kinh tế quốc tế đối với từng quốc gia và toàn thế giới và hiểu được tiến trình, chính sách và thực trạng về hội nhập kinh tế quốc tế của Việt Nam.</p> <p>Chủ đề thảo luận: AEC</p>	4	2	6
13	<p>CHƯƠNG 13: NỢ QUỐC TẾ</p> <p>Chương này sẽ giới thiệu kiến thức cơ bản về vay nợ quốc tế của một quốc gia như là khái niệm, phân loại nợ quốc tế theo các tiêu chí khác nhau, đánh giá nợ cũng như các biện pháp xử lý nợ khi có các nguy cơ không trả được các khoản nợ hoặc khủng hoảng nợ.</p>	2	1	3
14	<p>CHƯƠNG 14: KINH TẾ CÁC NƯỚC PHÁT TRIỂN</p> <p>Chương này cung cấp cho người học đặc điểm phát triển kinh tế của các nước phát triển bao gồm các yếu tố tăng trưởng, hoạt động thương mại quốc tế và hội nhập quốc tế, chính sách kinh tế và chính sách đối ngoại. Trên cơ sở đó, cung cấp cho người học kỹ năng phân tích, đánh giá các quan hệ kinh tế quốc tế của các chủ thể kinh tế thế giới và ảnh hưởng của</p>	4	1	5

	<p>chúng đến sự phát triển của nền kinh tế thế giới.</p> <p>Câu hỏi thảo luận: Kinh tế Mỹ, EU, Nhật Bản</p>			
15	<p>CHƯƠNG 15: KINH TẾ CÁC NƯỚC ĐANG PHÁT TRIỂN</p> <p>Các nước đang phát triển chiếm đa số trong tổng số các quốc gia trên thế giới và ngày càng khẳng định vị thế của mình trong nền kinh tế thế giới. Chương này cung cấp cho người học đặc điểm phát triển kinh tế của các nước đang phát triển bao gồm các yếu tố tăng trưởng, hoạt động thương mại quốc tế và hội nhập quốc tế, chính sách kinh tế và chính sách đối ngoại. Trên cơ sở đó, cung cấp cho người học kỹ năng phân tích, đánh giá các quan hệ kinh tế quốc tế của các chủ thể kinh tế thế giới và ảnh hưởng của chúng đến sự phát triển của nền kinh tế thế giới.</p> <p>Câu hỏi thảo luận: Kinh tế Trung Quốc, Ấn Độ</p>			
	Tổng	40	20	60

6/ TÀI LIỆU HỌC TẬP:

6.1. Tài liệu bắt buộc

- Đào Văn Hùng, Bùi Thúy Vân và tập thể khoa Kinh tế đối Ngoại, Học viện Chính sách và Phát triển (2015), Giáo trình Kinh tế quốc tế, NXB Đại học Quốc gia HN.

6.2. Tài liệu tham khảo

Tài liệu tham khảo tiếng Việt

- Đỗ Đức Bình, Ngô Thị Tuyết Mai (2012), *Giáo trình Kinh tế quốc tế*, Nhà xuất bản ĐH Kinh tế quốc dân;
- Nguyễn Văn Tiến (2012), *Chương 11: Hệ thống tiền tệ quốc tế - Giáo trình Tài chính quốc tế*, NXB Thống kê.
- Bùi Thúy Vân (2011), *Đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) với việc chuyển dịch cơ cấu hàng xuất khẩu ở vùng Đồng bằng Bắc Bộ*, LATS.
- Võ Thanh Thu (2010), *Quan hệ kinh tế quốc tế*, Nhà xuất bản lao động xã hội

- Nguyễn Đăng Dung, Phạm Hồng Thái, Vũ Công Giao (2011), *Lao động di trú trong pháp luật quốc tế và Việt Nam*, Nhà Xuất Bản Lao Động – Xã Hội
- Nguyễn Như Bình (2009), *Kinh tế học quốc tế*, NXB Thế giới
- Luật sở hữu trí tuệ của Việt Nam
- OECD (2011), *Cẩm nang hướng dẫn thống kê đầu tư trực tiếp nước ngoài*

Tài liệu tham khảo nước ngoài

- Thomas A. Pugel (2007), *International Economics*, 14th, McGraw Hill.
- United Nations, *UNCTAD Training Manual on Statistics for FDI and the Operations of TNCs*, Vol.1.
- <http://www.globalissues.org/>
- <http://www.imf.org/external/np/sta/bop/BOPtex.pdf>

7. PHƯƠNG PHÁP ĐÁNH GIÁ HỌC PHẦN:

PHƯƠNG PHÁP ĐÁNH GIÁ		TỶ TRỌNG
1	Điểm đánh giá ý thức học tập, chuyên cần, thảo luận trên lớp, tính độc lập, sáng tạo của người học	20%
2	Kiểm tra giữa kì (bài tập, tiểu luận, báo cáo chuyên đề, thuyết trình...)	20%
3	Thi kết thúc học phần	60%